

Dolenjski list

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE DOLENJSKIH OKRAJEV

TEDNIK ZA POLITIČNA, GOSPODARSKA IN KULTURNA VPRAŠANJA

LETO III. — Štev. 14.

NOVO MESTO, 4. APRILA 1952

CETRTLETNA NAROČNINA 100 DIN

IZHAJA VSAK PETEK

Od tedna do tedna

Te dni se svet spet lahko prepriča o neuklonljivi in odločni volji jugoslovanskih narodov, ki ne dopuste, da bi kdor koli na njih račun sklepal kupčije in mešetaril z usodo njihove domovine. Enotno je vse prebivalstvo naših mest in krajev odgovorilo zlohotnim naklepom italijanske grabežljivosti, protestiralo pa je tudi proti sklepu zahodnih sil, da bodo brez sodelovanja Jugoslavije, toda ob navzočnosti italijanskih zastopnikov razpravljali o tržaškem vprašanju. Pretežno breme krivice smo prav ob tem vprašanju že prevzeli na svoja pleča — ker smo v težavnem mednarodnem položaju bili osamljeni in nismo mogli prevzeti odgovornosti za kakršne koli nove zaplete — toda predaleč bi šla naša popustljivost in nihče ne more več od nas zahtevati novih žrtev.

Kakor je v ponedeljek na zasedanju Ljudske skupščine v Beogradu povedal maršal Tito, tako mislijo vsi državljani Jugoslavije in z njegovimi besedami zavračajo zlohotne načrte naših sovražnikov. Marša Tito je zelo jasno nakazal vse umazano ozadje protijugoslovanske gonje, ki so jo organizirali najodgovornejši ljudje v Italiji in je razpametla zločinske fašistične strasti, podžgane z ostudno kominformovsko politiko. »S skrbjo nas navdaja, da gredo zavezniki na zahodu na limanice italijanskim hoteljem izsiljevanjem italijanskih vodilnih krogov. Zavezniki popuščajo pod pritiskom fašističnih elementov, ki so bili vzrok svetovne katastrofe,« je opozoril maršal Tito in nanizal dejstva o zahrbitvi italijanski diplomaciji, ki se ni nikoli plašila ne zločinov ne izdajstva za svoje umazane cilje.

Kar je moralo slovensko in hrvaško prebivalstvo pretrpeti v dolgih letih fašističnega gospodarstva, teror, ki so ga fašistični okupatorji stopnjevali v času vojne, uporabljajo še zdaj italijanske oblasti nad slovenskim prebivalstvom na Goriškem, v Režiji, Kanalski dolini in Beneški Sloveniji. Prav tako pa tudi še zdaj uporablja italijanska diplomacija ista fašistična gesla o italijanstvu ne le Trsta in Istre, pač pa tudi Dalmacije in jadranske obale vse do Boke Kotorske. Kadar razpihnejo vprašanje Trsta, prav nič ne skrivajo, da je to le prva stopnica na njihovi imperialistični poti zaslužjenja še drugih naših krajev. Zato pa je maršal Tito tako odločno naglasil: »Nočemo trgovine, predrago smo plačali ceno, da bi se izognili očitku, da nočemo miru. Ne moremo se odreči živim ljudem, ne moremo se odreči našemu prebivalstvu, ki je tam, nikoli ne moremo privoliti v reševanje tržaškega problema, ne da bi mislili na naše prebivalstvo pod Italijo. Hočemo, da naše prebivalstvo v Italiji govori v našem jeziku in da ima iste pravice, kot jih imajo Italijani v naši državi. Ta življenj ne sme biti izpostavljen samovolji in terorju raznih fašističnih in kominformističnih elementov v Italiji. Za to nam mora biti porok italijanska vlada in to vprašanje mora biti močno utrjeno med njimi in nami.«

Velik je bil odmev na govor maršala Tita v svetu. Angleški, francoski in ameriški časopisi so pod velikimi naslovi prinesli izveščke iz govora in v svojih komentarjih poudarili, da bi bila edino pravična rešitev v sporazumnem dogovoru med Jugoslavijo in Italijo. Simpaticje do Jugoslavije, ki se je dosledno borila na strani zaveznikov proti fašizmu in tudi zdaj obsoja vsak poskus novega oživljanja fašizma, so v primeri z jeguljasto politiko italijanske diplomacije prav gotovo narasle pri slobodoljubnih in naprednih ljudeh v svetu.

Tisti politični krogi na zahodu, ki so sprožili načrt o tržaških razgovorih brez udeležbe Jugoslavije, sicer zdaj vneto zatirajo, da ne gre tu za dokončno rešitev tržaškega vprašanja, pač pa da nameravajo pregledati možnosti o udeležbi italijanskih oblasti pri civilni upravi Trsta. Ze tudi to predstavlja velike koncesije, ki jih je zahod hkrati s privolitvijo volitev hkrati z italijanskimi namenil tržaškemu treudentstvu. Toda protijugoslovanska gonja, ki se je po govoru maršala Tita v Italiji še stopnjevala, nas opozarja, da moramo biti oprezní in odkloniti vsako zahrbitno mešetarjenje. Sam De Gasperi je v italijanskem parlamentu znova zavrnil sporazumno reševanje tržaškega vprašanja z Jugoslavijo, hkrati pa tudi že »zagrozil«, da se Italija ne bo zadovoljila s kakimi »polovičarskimi« predlogi zahoda, ker hoče zagotoviti svoje interese še na ostalo ozemlje, ki je svojčas pripadalo Italiji. Spametovanja na italijanski strani torej ne moremo pričakovati, le vedno večje zahteve in stopnjevano nesramnost. Zato pa tudi mi ne bomo popustili in bomo dosledno — kakor je dejal maršal Tito — »znalno braniti koristi naše države«.

Vremenska nanored

Padavine je pričakovati okoli 4., 7. in 14. aprila, verjetno sneg. Vmes suho vreme. Temperatura se ne bo mnogo spremenila.

RAZŠIRJENO IN POGLOBLJENO POLITIČNO VZGOJNO DELO je glavna naloga frontnih organizacij združenih okrajev Trebnje in Novo mesto

Na podlagi osnutka o združitvi okrajev Trebnje in Novo mesto, so se prve združile množične organizacije. Okrajna odbora OF sta imela dne 29. marca skupno sejo v Novem mestu, na kateri je bil izvoljen nov 29-članski izvršni odbor OF iz dosedanjih članov obeh odborov. Za predsednika je bil soglasno izvoljen tovariš Martin Zugelj, za sekretarja pa Tone Počrvina. Skupne seje se je udeležilo iz okraja Trebnje 32, iz okraja Novo mesto pa 42 članov. Iz poročil sekretarjev ter razprave je bilo razvidno, da je Fronta navzile raznim pomanjkljivostim glavni usmerjevalec političnega, kulturnega in gospodarskega življenja. Ponovno se je pokazalo, da so tam, kjer se Fronta zavzela svoje naloge, zastoj vsi poizkusi sovražnikov našega napredka, da bi to to pot zavrlji. Nasprotno pa imajo sovražniki uspehe tam, kjer je Fronta premalo budna in prepušča glavno besedo raznim vaškim veljakom ter prikritim in odkritim nasprotnikom naše stvarnosti. Na seji so razpravljali o dobrih in slabih primerih dela na terenu ter sprejeli smernice za bodoče delo.

Primer dobrega političnega dela so pokazale organizacije v Škocjanu, ki so se odločno spopadle z razbijati zadruga in jih razkrinkale. Pri utrjevanju in širjenju združništva so se izkazale tudi organizacije v topliškem sektorju, slabe pa so v tem pogledu v Orehoviču, Beli cerkvi in Birčni vasi. Tudi v St. Petru je bilo delo frontne organizacije šibko. Novo izvoljeni občinski odbor pa je še pokazal, da je te šibkosti konec in da bo usmerjevalec javnega življenja Fronta.

Organizacije v trebanjskem okraju so se zlasti izkazale pri razkrinkavanju sovražnikov zadrugaštva, ki so hoteli razbiti zadruga. Le budnost in delavnost frontnih organizacij se je zahvaliti, da jim to ni uspelo in da so se zadruga še okrepile. Tako je v KDZ Veliki Gaber vstopilo sedem družin, v KDZ Velika Loka pa dve družini. Na novo je bila organizirana kmečka delovna zadruga v Volčjih njivah. Šestmesečno tekmovalje je lani poživelo politično delo vseh organizacij in jih utrdilo. Tudi sestanki z vojnimi obvezniki so veliko pripomogli k pravilnejšemu političnemu gledanju množice na posamezne dogodke v svetu. Partizanski pohod v juliju je okrepil organizacije Zveze borcev. Privrabe in volitve vaških odborov OF pomenijo nadaljnjo okrepitev političnega dela in očiščenje frontnih organizacij vrinjenec in škodljivcev. Tako so na volilnih sestankih v Trebelnem in Primskovem člani odločno zahtevali račun od blažajnikov vaških organizacij, ker se je pokazalo, da sta delala nepošteno. Na Primskem so blagajnika predlagali celo v kaznovanje. Volitev vaških odborov OF se je udeležilo povprečno 75 odstotkov članov.

Zelo primeren način dela z množicami so predavanja ljudske univerze, ki so bila to zimo po vseh krajih ob

veliki udeležbi. Novo izvoljeni občinski odbori OF so že skoraj povsod potrdili, da se zavedajo svoje politične vloge na vasi. Frontna organizacija na Mirni do nedavnega ni bila kos svojim nalogam, vsled česar so imeli toliko več besede nasprotniki. Občinski odbor Fronte, ki je bil pred kratkim izvoljen, pa je že pokazal, da je kraljevanja posameznih sovražnikov naše stvarnosti na Mirni konec. Dobro so zastavili svoje delo tudi občinski odbori OF v Trebnjem, St. Lovrenču, Mokronogu in drugi. Slabše so se izkazali dosedaj odbori pri pomoči sekcijam žena in izvolitvi njihovih odborov.

Premalo skrbí so posvečale frontne organizacije splošnim kmetijskim zadrugam in njihovim odsekom. Od 26 KZ v trebanjskem okraju jih je imelo občne zbornice dneva seje komaj 12, kar je dokaz, da njihovo knjigovodstvo ni najbolj v redu ali pa je vmes kaj drugega. Pokazalo se je, da so tudi splošne kmetijske zadruga, ki kažejo letos precej lepe uspehe, trn v peti raznim vaškim veljakom, ki se jih hočejo polastiti ali pa jih razbiti. Na občni zbor KZ Dobrič so prišli z navidez nedolžno paro: V upravní odbor naj pridejo starejši in »ugledni« gospodari (gotovo bivši župani, gostilničarji in trgovci), mladina in žene pa ne! To namero je pravočasno odkrila frontna organizacija in jim prepričala njihove nakane. Nasprotno pa so delno uspeli s svojo listo na občnem zboru KZ Trebnje, ki je bil slabo pripravljen in mu organizacije niso posvečale dovolj skrbí.

Obnova v vojni poškodovanih gospodarstev še ni popolnoma zaključena. Lani je dobilo 82 najbolj nučnih oškodovancev 1.648.000 din podpore samo za gradivo in plačilo strokovnih del. Poleg tega pa je prejelo še 141 upravičencev 340.000 zidakov, 48.000 strešnikov in velike količine ostalega materiala po znižanih cenah. V okraju je še okrog 60 primerov, ki rabijo pomoč pri obnovi. Naloga Fronte bo, da bodo še ti letos prejeli potrebno pomoč.

Na skupni seji so tudi govorili o konkretnih primerih sponjbanja naših ljudi po agentih sovražne duhovščine. Tako sta k znanemu bivšemu komandantu partizanskega jurišnega bataljona v okolici St. Jerneja prišla dva sosedas s predlogom, naj da otroke krstiti, pa mu bosta zastoj zoral njive. Vedela sta namreč, da sam nima vprežne živine in sta prav to hotela izkoristiti za pritisk, da bi se odpovedal vsemu sistemu, za kar je bil osemnajstkrat ranjen. Seveda jim je odgovoril na najbolj razumljiv način s tem, da ju je napodil iz hiše in še malo delj.

Kot smernice za bodoče delo so bili na seji sprejeti sklepi, ki jih bodo dobile vse osnovne organizacije pismeno. Predvsem je treba prenehati z dosedanjim načinom sestankarstva in se s podrobnim in določenim delom z večjo odločnostjo posvetiti vzgojno politične-

mu delu. Razkrinkavanje sovražnih elementov, ki so se vrinili v razne naše ustanove in podjetja, je druga, a važna naloga Fronte. Ne sme se dogajati tako kot na primer pri Državnem zavarovalnem zavodu, da nameršajo ljudi najbolj črne preteklosti. Razširitev tiska OF je prav tako med važnimi nalogami. Tesnejše sodelovanje z invalidskimi organizacijami je potrebno, ker je prav v njih največ predanih aktivistov. Budnost nad vzgojo in vzgojitelji naše mladine je zaostri, ker si prav na tem področju najbolj prizadevajo nasprotniki napredka, da bi iztrgali mladino od naprednih socialističnih idej ter jo še naprej držali v temi in nazadnjaštvu.

S skupno sejo oziroma združitvijo je formalno prenehal obstojati okrajni odbor OF v Trebnjem, zato naj se vse organizacije na področju, ki bo priključen okraju Novo mesto, obračajo neposredno na okrajni odbor OF Novo mesto.

SVOJEGA NE DAMO, TUJEGA NOČEMO!

Odločen odgovor partizanskega Novega mesta

V torek, dne 1. aprila zvečer, so se napolnile novomeške ulice s tisoči demonstrantov, ki so se vrstili v dolgo povorko ter se začeli zlivati na Glavni trg. Delavci, nameščenci, dijaki, pripadniki Jugoslovanske ljudske armade, žene, dekleta, meščani — pisana množica prebivalcev Novega mesta, ki so dajali duška svojim čustvom ob zadnjih fašističnih izpadih v Trstu in v raznih italijanskih mestih. Demonstranti so nosili zastave, transparente, prepevali borbene partizanske pesmi, vzklikali maršalu Titu, Partiji, naši vladi, Centralnemu komiteju ter bratstvu in večni povezanosti vseh jugoslovanskih narodov.

»Dol s fašisti! Dol s požigalci in morilci iz Rima in Vatikana! Smrt fašistom!« Take in podobne parole so prihajale iz tisočih grl množice, ki je vzklikala pred poslopjem MLO na Glavnem trgu in neprestano demonstrirala proti italijanskim fašističnim

Smrt fašizmu!

V teh dnevih smo priče ponovnega oživljanja povampirjenega italijanskega fašizma, ki skupno s kominformovci, nenasitno italijansko trecento in ostalo profašistično drhaljo izliva v Trstu in v raznih italijanskih mestih. Kot zastopniki naše enotne politične organizacije na Dolenjskem se čutimo dolžne, da pred vsem svetom najostreje protestiramo proti slehernemu poizkusu oživljanja vsega, kar je zgodovina in naša narodnoosvobodilna borba že zdavnaj obsodila. Bili smo priče neštetim zločinom italijanskega fašizma nad našim ljudstvom v pretekli vojni. V imenu ljudstva obtožujemo vse krivce ne-redov in izživljanj v Trstu in v Italiji, v interesu italijanskega delovnega ljudstva pa jih obsojamo, ker vemo, da delajo proti koristim lastnega naroda.

»Smrt fašizmu — svoboda narodu!« je bilo naše geslo vsa leta v narodnoosvobodilni borbi in po njej! Prav to kličemo, združeni v naših vrstah, tudi danes:

SMRT FAŠIZMU!
SVOBODA NARODU!

Delegati okrajnih odborov OF v Novem mestu in Trebnjem

MUCENJE PO ZAPORIH, UNICEVANJE V TABORIŠCIH, STRELJANJE TALCEV, POŽIGANJE HIS, TAPITVINE IN RAZBOJNISKA PLENJENJA, TO SO SLEDOTE KI JIH JE PUSCALA ZA SABO V NAŠIH KRAJIH ITALIJANSKA SOLDATESKA PREVEČ ZLOČINOV SO NAM PRIZADEJALI DA BI LAHKO NANJE KDAJKOLI POZABILI, ZATO SMRT FAŠIZMU!

izzivačem, njihovim zaveznikom kominformovcem ter kapitalističnim zaščitnikom.

Burno pozdravljen od več kakor 3500-glave množice je stopil na oder nosilec spomenice 1941 tovariš Jože Zamljen, predsednik Okr. odbora Ljudske prosvete ter spregovoril o najnovejšem fašističnem zločinu. Poudaril je, da ljudstvo Dolenjske pozna fašistično drhal, saj je na lastni koži s tisočeriimi žrtvami občutilo vso podlo zločinsko nrv fašističnih zverí.

»Se lahko pripravimo maratonski tek fašističnim izzivačem, če to želijo in če so že pozabili zadnje desetletje,«

tistih, ki mislijo, da odloča na svetu samo kapital. Kdor greje gada na prsih, naj se ne čudi, če bo pičen! Novomeščani, ki so dali v letih NOB na stotine žrtev, obsojajo stare in nove fašiste ter vse njihove pokrovitelje, pa naj se le-ti skrivajo pod zapadnim, vaticanskim ali moskovskim plaščem!

V Novem mestu so ustanovili Združenje rezervnih oficirjev

V nedeljo 30. marca je bil v dvorani doma JLA v Novem mestu ustanovni občni zbor Združenja rezervnih oficirjev za področje mesta in bližnje okolice. Navzoči so bili 108 rez. oficirji, med njimi predstavniki MLO iz MK KPS, OLO in OK KPS Novo mesto. Po izvolitvi delovnega predsedstva je član okrajnega iniciativnega odbora za ustanovitve Združenja poročal o pomenu in ciljih Združenja rezervnih oficirjev, nakar so bila sprejeta pravila Združenja in izvoljen 9-članski odbor. Z enominutnim molkom so zbrani rezervni oficirji pobistili spomin v narodnoosvobodilni vojni padlih oficirjev NOB. Med razpravljanjem so rez. oficirji med drugim govorili o vzgojnem delu nove organizacije, predlagali, kako naj bi potekalo nadaljnje strokovno in politično izobraževanje rez. oficirjev, dopolnili so letni načrt dela in oglasno obsodili najnovejše fašistične provokacije in izzivanje v Trstu in nekaterih italijanskih mestih. Ob zaključku so z navdušenjem sprejeli pozdravne resolucije tovarišu maršalu Titu, podpredsedniku zvezne vlade tovarišu Edvardu Kardelju in predsedniku vlade LRS tovarišu Mihi Marinku.

Za predsednika Združenja rez. oficirjev je bil izvoljen rez. kapetan Janko Kastelic, za tajnika rez. podporočnik Srečko Stanič, član odbora pa so rezervni oficirji Boris Andrianič, Vinko Bele, major JLA Stojan Drakulic, Milan Dodič, Roman Kobe, Alojz Potočar in Lojze Nečimer.

13. julij — občinski praznik Žužemberka

Delavnost, red in disciplina ter neomajna predanost svetlim tradicijam velike domovinske vojne, to je vodilo delovne organizacije Zveze borcev Žužemberk. Poročilo o njem dosedanjemu delu je na nedavnem občnem zboru podal toč. Jože Smrke.

Iz poročila je razvidno, da je stanje članstva še nezadovoljivo in da se marsikdo spada v organizacijo ZB. Odbor si je prizadeval, da je bil članom v celoti ali pa delno odpišan obnoven dolg. Organizacija je doslej posvetila premalo pažnje izvenarmadni vzgoji in protifašistiški zaščiti. Pri ureditvi prostora za spomenik so člani prispevali 1331 prostovoljnih delovnih ur, mnogo pa so naredili tudi pri oskrbovanju partizanskih grobov. Za uspešno delo je organizacija dobila priznanje Glavnega odbora ZB Slovenije. Člani ZB so sodelovali tudi pri popravilu cest, organizirali so proslavo ob 10. obletnici OF itd. Na svecan način so razdelili spomenice 117 svojim padlim borcev in žrtv.

Navdušeno je bil sprejet sklep, da KLO proglasi 13. julij za dan občinskega praznika

v spomin na slavne dni, ko so partizani prvič zasedli Žužemberk, postavili prvo partizansko komando mesta in volili prvi Narodnoosvobodilni odbor. Na ta dan se bomo spominjali žužemberških žrtev in vseh junakov, katerih kosti počivajo v krški dolini. Postavljen je bil še članski odbor za postavitev spomenika, krajevemu odboru ZB Dvor pa smo napovedali tekmovalje.

V imenu ZB je star partizanski borec major Jaka Golob razdelil najbolj zaslužnim članom odlikovanja. Jože Smrke je dobil Red zaslug za narod III. stopnje, Franc Sadar in Jože Zonta iz Drašče vasi sta prejela medalje aktivnih borcev Frana Skufca iz Malega Lipja in Metod Struna pa medaljo zaslug za narod. V imenu odlikovancev se je zahvalil Jože Smrke.

Nato je bil izvoljen novi odbor s tov. Francem Jarcem na čelu. Odbor je sprejel med drugim sklep, da bo skrbel, da se v bodoče občinske odbore ne bodo vrnili spekulantí in ljudski škodljivci.

Pisma Dolenjskemu listu

Odpiramo novo rubriko v našem tedniku. Namenjena je vsem našim bralcem, predvsem pa tistim, ki imajo pismo, predstavniki ljudske oblasti, funkcionarji naših množičnih organizacij, prostovoljci, kulturni in vsem ostalim javnim delavcem v naših dolenjskih okrajih, katere prosimo, da tudi s pisano besedo prispevajo k reševanju katerikoli sodobnih vprašanj, ki živo zanimajo našo javnost. Ker je področje teh vprašanj prav gotovo zelo obsežno in ima velik krog ljudi o njih različna mnenja, prosimo uredništvo Dolenjskega lista, da bi bila ta pisma čim krajša, tako da bi jih lahko priobčili čim več in od kar največjega števila naših bralcev in sodelavcev. Če bi bila prejeta pisma predolga, si pridržuje uredništvo pravico, da jih skrajša, vendar pa nikakor ne v škodo vsebine.

Kar je bilo, se ne vrne nikoli več

Uredništvu Dolenjskega lista!
Pred dnevi je umrl v Lazah ob Kolpi posestnik Jože Smalcjevič. Vse svoje življenje je bil delaven in skrben gospodar. Med sosedmi ni bil zasvožen, toda mednje je le redkokdaj zahajal. Pokojnik je bil zadnje desetletje popolnoma zapadel pod vpliv žene, ki je postajala proti njemu in vaščanom vedno bolj kruta, sebična in škodoželjna. Posebno je vse to prišlo do izraza, ko so naše kraje zasedli Italijani, pozneje pa Nemci s svojimi hlapci. Vsi ti so našli pri Smalcjeviču ženi topel sprejem in kupe najrazličnejših novic. Mož za vse to ni smel vedeti in so ga vedno nagajali iz hiše ali kam drugam, kadar so ženske imele opravke z okupatorji. Ker je bilo partizanov iz dneva v dan več, prav tako pa njihovih navdušenih sodelavcev med ljudstvom, je bila Smalcjevičeva v skrbeh, da ne bo kos številnim nalogam, ki jih ji je dajal okupator. V pomoč je pritegnila hčerko Katico in sosedo Marijo Iskro. Vse tri so aktivno delale proti narodu, zato so jih ljubili predvsem Italijani, belčki in njihovi duhovni svetovalci, predvsem župnik Jarc in kaplan Savelli. Vsi so se skupno veselili zločina ob vdoru Nemcev v Poljane, ko so okupatorji zaradi izdajstva Savellija in Jarca ubili 9 aktivistov Osvobodilne fronte.

»Po delu pride lon«, pravi stari pregovor. Res je prišel. Smalcjevič, Jarc, Savelli in njim podobni so na javni razpravi v Črnomlju leta 1949 pred

tisočglavo množico prešli za svoja zverinska izdajstva zasluženo plačilo. Toda bilo je — in še danes je nekaj takih ljudi pri nas, ki kljub vsem dokazom trdijo, da so bili navedeni zločinci nedolžni in da je izrečena kazen nepravilna, da bo že prišel čas, ko »jih bodo maščevali«. Ob tej priliki omenjam Marijo Smalcjevič, poročeno Marinič, ki stanuje v Sodevcih.

Na dan pogreba je prišla v Laze, da bi spremila očeta na zadnji poti. Če je prišla samo zaradi tega, ne vem, mislim pa, da ne! Ko se je zbrala večja skupina ljudi sredi vasi, da bi spremila pokojnika na pogreb, je stopila med-

nje Marija Marinič in začela vpiti na vse grlo:

»Lazarci, sedaj imate, kar ste iskali! Uničili ste našo hišo, uničili mojo ljubo mamico, mojega očeta, moja sestrica Katica zaradi vas po nedolžnem trpi v zaporu, sedaj pa si boste lahko zidali gradove...«

Med zbranimi ljudmi so bile matere padlih borcev, Kobetova mama, ki je po krivdi izdajalke Smalcjevič izgubila kar tri sinove in se ji rane v srcu zaradi bridkega udara ne bodo nikdar zacelile, vmes pa so bili tudi drugi ljudje, ki so veliko prispevali za našo zmago in svobodo.

Ali ne bi bilo pravilno, da bi se za take, kot je Marija Marinič in nekatere, nje podobne ljudi, našla zdravila, ki bi jim ukrotila predolge jezike in hudobno vest? Mar ti ljudje res ne razumejo, da je vsa njihova nekdanja »moč« izdajstva in zlobe za vedno zatrta in da zaman pričakujejo vrnitve sovražnika, izdajalstva in ljudskega gorja? Mariničeva, ni drugače: sprizniti se je treba z novim časom in si povedati, da se to, kar je bilo, ne bo nikoli več vrnilo!

Laze ob Kolpi, 21. marca.

Bogomir Rauh

Ponovno so mi rešili življenje

Tovariš urednik!

Že več let sem bolan na pljučih in sem se zdravil že v raznih bolnišnicah in v zdravilišču. Glavna težava boleznij je bruhanje krvi. 31. decembra sem dobil ponoven hud napad s krvavenjem. Nekaj časa sem se zdravil pod zdravniškim nadzorstvom doma, nato pa, ker se mi stanje ni izboljšalo, v bolnišnici v Kandiji na pljučnem oddelku. Da se mi je zdravje popravilo in da sem ostal pri življenju, se moram javno zahvaliti predvsem nadsvetu delavstvu in požrtvovalnemu zdravniku primariju dr. Ivanu Smrečniku in njegovemu osestvu, zlasti sestram Mariji in Ivanki, ter

nočnim sestram, ki so se vse prav ljubeznivo skrbno zavzele zame.

Ko sem ležal v tesnem pljučnem oddelku v bolnišnici, sem uvidel, kako nujno potrebno in v interesu splošnega zdravstva bi bilo, da bi se bolniki s tuberkulozo čimprej vselili v novo zgrajeno bolnišnico čez cesto v Kandiji, kjer bi jih lahko razdelili zdravniku po stopnji obolenosti in po željah. Pri sedanjem stanju na pljučnem oddelku je tako, da je n. pr. zaradi enega težkega bolnika TBC oviranih vseh 12 bolnikov, ki leže z njim v isti sobi. Težji bolnik jih ovira pri nočnem počitku, pri zračanju sobe in poteku ozdravljenja. Ne bi se tudi zgodilo, da prihajajo tako nujno v stike s težkimi bolniki taki, ki so komaj zapazili znake tuberkuloze, pa so veseli in pridejo v bolnišnico celo s harmoniko... Seveda za veseljake in navidezne bolnike tudi sedaj ni prostora.

Nova, skoraj gotova velika in sončna stavba onkraj ceste pa že dve leti vabi zdrava potrebne ljudi — in vendar še ne služi potrebam ljudstva in zdravnikov, ki bi radi bolnikom nudili še več, kot jim to zmorejo zdaj v starem, pretesnem pljučnem oddelku.

Novo mesto, 31. marca 1952.

I. K., Irča vas

V METLIKI BODO USTANOVILO PODRUŽNICO PLANINSKEGA DRUŠTVA

Minuli torek se je v Metliki zbralo nad 50 mladih in starih prijateljev naših gora. Sklican je bil občni zbor za ustanovitev metliškega oddelka črnomeljske podružnice Planinskega društva. Vendar je dokajšnje zanimanje za planinstvo, ki je bilo že pred zadnjo vojno v Metliki lepo razvito, pokazalo, da so v mestu in okolici vsi pogoji ne le za ustanovitev oddelka, temveč za ustanovitev samostojne podružnice.

To je navzočim pojasnil tudi tov. Klinar, predsednik črnomeljske podružnice Planinske zveze, ki je zbranim razložil pravila in pomen te organizacije. Ta naj bi v svoje vrste vključila zlasti mladi, ki je bila doslej vse preveč izpostavljena raznim škodljivim vplivom in je iskala zabave predvsem po gostinah in raznih zakotnih družbah.

Izvoljen je bil iniciativni odbor s tov. sodnikom Zivkom Zobcem na čelu, da pripravi vse potrebno za ustanovni občni zbor podružnice, ki naj bi bil konec aprila. Tov. Klinar je ob zaključku povabil bodoče metliške planince, da tudi oni z delom in denarnimi sredstvi prispevajo h graditvi planinskega doma na Mirni gori, ki naj bi bil osrednji dom belokranjskih planincev.

-7

Kratke vesti

Beograd. — Zvezna skupščina je sprejela več važnih zakonov, med njimi zakon o družbenem planu in ljudskih odborih. V petek 28. marca se je sestala v Beogradu zvezna skupščina. Pri razpravi o družbenem planu za 1952 je kot prvi govoril tov. Boris Kidrič, ki je razčlenil nekatere postavke družbenega plana. Za njim sta govorila pomočnik ministra za narodno obrambo generalni polkovnik I. Gošnjak o družbenem planu, minister za finance Milentije Popović pa o zaključnem računu za leto 1950. Največ pozornosti pa je v skupščini kakor tudi v vsej jugoslovanski in svetovni javnosti vzbudila razprava o protijugoslovanski gonji, ki pod vodstvom odgovornih italijanskih krogov že nekaj dni besni po Italiji. Predsednik zvezne vlade tovarš Tito je odločno odgovoril vsem italijanskim imperialistom ter njihovim podpornikom na vzhodu in zahodu, da jugoslovansko ljudstvo ne bo nikoli dovolilo kakršnega koli mešetarjenja na račun Jugoslavije. Zadnji dan zasedanja zvezne skupščine je govoril o novem zakonu o ljudskih odborih podpredsednik zvezne vlade Edvard Kardelj. Skupščina je sprejela vse predložene osnutke novih zakonov ter resolucijo, v kateri odobrava stališče vlade v naših odnosih do Italije, zlasti pa o tržaškem vprašanju.

Beograd. — Nad 200.000 ljudi je v ponedeljek na beograjskih ulicah demonstriralo proti nameri Italije in zahodnih vlad, da bi za zaprtimi vrati brez sodelovanja Jugoslavije sklepali o jugoslovanskem ozemlju, t. j. o Trstu. Podobno kakor v Beogradu so bile protestne manifestacije tudi v vseh večjih mestih države. V Zagrebu je demonstriralo nad 150.000 ljudi, v Sarajevu nad 50.000, v Novem Sadu nad 60.000, v Pulju nad 20.000, v Titogradu nad 10.000.

Ljubljana. — Nad 80.000 ljudi je v sredo pozdravilo prihod zveznih poslancev ter demonstriralo zaradi imperialističnih namer italijanske vlade. Tudi v Ljubljani je bilo zadnje dneve več demonstracij. Pravzaprav je Ljubljana demonstrirala vse te dni, odkar je prišla vest, da po italijanskih mestih vpijejo fašisti: »Hočemo Trst, Istro in Dalmacijo« in da nameravajo vlade zahodnih vlesil na posebni konferenci z Italijo razpravljati o bodoči usodi Trsta. V ponedeljek je ves dan demonstriralo ogromno ljubljanskega prebivalstva, zvečer tega dne pa je ljubljanske ulice napolnilo nad 70.000 ljudi. Še

večja je bila ta demonstracija v sredo, ko so se vrnili z zasedanja zvezne skupščine slovenski ljudski poslanci. Ob prihodu beograjskega brzovala se je zbralo pred železniško postajo in na peronu nad 80.000 ljudi, ki so pozdravili odloke naše vlade ter stališče, ki ga je zavzela v odnosih do Italije, ter demonstrirali zaradi imperialističnega ravnanja italijanskih vodilnih krogov, kakor tudi vatikanskih in kominformovskih podpornikov mešetarstva.

Trst. — Tudi pošteni Tržičani odgovarjajo: »V Trstu nikoli več Italije!« V Trstu in okoljskih krajih so bili številni sestanki, na katerih je slovensko in italijansko prebivalstvo protestiralo proti irendentistični gonji, s katero hočejo izsiliti priključitev Trsta k Italiji. Skoraj z vseh sestančkov so poslali brzovalce maršalu Titu, v katerih se mu zahvaljujejo za njegovo borbo za pravice tega prebivalstva.

Rim. — Predsednik italijanske vlade je izgubil občutek za stvarnost. Jugoslovanska vlada je večkrat predlagala, da bi tržaško vprašanje rešili Italija in Jugoslavija sami. Toda italijanska vlada je trmasto odklanjala vse naše predloge. Pred dnevi se je oglašil v tej zadevi tudi predsednik italijanske vlade De Gasperi, ki je skušal pojasniti, zakaj odklanja Italija sporazum z Jugoslavijo. Pri tem je seveda pozabil povedati, v katerem grmu tiči zajec in da ima italijanska vlada umazane namene. V zadnjem času pa so s temi nameni manj prikrito prišli na dan, ker jih podpirajo vatikanski mešetarji ter moskovski razkrojvalni agenti.

Koper. — Vohunske niti vodijo v Rim. Pred vojaškim sodiščem vojaške uprave za jugoslovansko cono tržaškega ozemlja in v Kopru je bila pretekli teden razprava proti šestim vohunom, ki so delali za neko tujo državo. Razprava je odkrila, da je dajalo denar za obveščevalno delo italijansko finančno ministrstvo.

DUHOVNIKI — ČLANI CIRILMETODIJSKEGA DRUŠTVA — SO ZBOROVALI V NOvem MESTU

V četrtek 27. marca so zborovali v Novem mestu duhovniki — člani Cirilmetodijskega društva duhovnikov LRS za novomeški okraj. Na zborovanju so obravnavali poleg notrajnih družbenih organizacijskih in ostalih vprašanj tudi vprašanje socialnega zavarovanja, ki je bilo letos v februarju podpisano med vlado Ljudske republike Slovenije in vodstvom Cirilmetodijskega društva v Ljubljani. Prebrano je bilo zahvalno pismo poročništva CMD za novomeški okraj, ki je bilo odposlano že ob podpisu pogodbe predsedniku vlade LRS tovarišu Mihi Marinku.

Novi delavski svet bo skrbel za izboljšanje kakovosti izdelkov

V ponedeljek 24. marca je bilo v invalidskem podjetju Strojno pletilstvo v Črnomlju zelo veselo. Prostorno sivalnico so za ta dan spremlili v lepo in okusno okrašeno dvorano. Že dokaj časa pred tem so pridne pletilje razpravljale o velikem priznanju, ko bodo ponovno volile svoj delavski svet.

Ob 10. uri so pričeli voliti. Prišel je tudi zastopnik Glavne uprave invalidskih podjetij Slovenije tov. Rudi Polak, ki je poveljal celoten delovni kolektiv, nad okusno okrašeno dvorano pa je bil naravnost presenečen. Vodstvo podjetja je sicer povabilo na volitve tudi zastopnike okrajne in Mesnega ljudskega odbora, vendar pa so jih čakali zastopniki, ker ni prišel nihče. Vendar to ni motilo vselega in prazničnega razpoloženja volilcev. V lepem vrstnem redu so prihajali na volišče in do 13. ure stodoletno zaključili volitve.

Novi delavski svet je takoj po volitvah sklenil, kaj bo delal v bodoče. Počutili so največjo skrb čim boljše izdelave, hkrati pa bo poskrbel, da čimprej proda zaloge. Podjetje bo preusmerilo v izdelavo takih predmetov, ki so na trgu najbolj potrebni in po katerih je največ povpraševanja.

Poročilo o delu starega delavskega sveta in upravnega odbora je podala tov. Marija Sterk, dosedanja predsednica DS, ki je bila sedaj ponovno izvoljena. Člani kolektiva so ugotovili, da je tudi stari DS resno opravil vse zadane naloge, čeprav je v začetku naletel na velike težave. Na predlog DS so

v tovarni premestili stroje, tako da delajo delavke sedaj namesto pri električni razsvetljavi ob velikih oknih pri dnevni svetlobi. S tem mnogo prihranijo na luči, hkrati pa je pri dnevni svetlobi tudi veliko lažje in bolj zdravo.

Novi delavski svet bo nadaljeval delo na izkušnjah prejšnjega. Vsi člani kolektiva so sklenili, da bodo v prvi vrsti gledali na to, da čim bolj dvignejo kakovost svojih izdelkov, da še izboljšajo delovno disciplino in odpravijo neupravičene izostanke. Črnomeljske pletilje se zavedajo, da so same odgovorne za vse delo v podjetju. Ponosno so, da so same neposredno povezane z življenjem podjetja, zato se bodo potrudile, da bo v njem življenje in delo res prijetno.

M. V.

Ob združitvi mladinskih organizacij okrajev Novo mesto in Trebnje

Mladino — našo bodočnost bo vzgajala Partija

V nedeljo 30. marca je bila v Novem mestu konferenca delegatov okrajnih odborov LMS Trebnje in Novo mesto. Na konferenci, s katero sta se združili obe organizaciji v eno, so zastopali mladino obeh okrajev 204 delegati, ki so prisrčno pozdravili navzočega člana CK LMS Frančka Saje, sekretarja OK KPS Novo mesto Martina Zuplija, zastopnika JLA in OLO.

Konferenca je potekala v živahni razpravi. Pokazala je, da se mladina zaveda borbe, v kateri so danes Partija, Fronta in ljudska oblast z najboljšo zaostalo in sovražno razpoloženo reakcijo, ki na razne načine poizkuša, kako bi se dokopala do vpliva in vzroja naše mladine. Bili bi slabi komunisti in nevedni čuvarki pridobitve NOB, če bi vzgojilo mladine prepuščali takim ljudem, ki so si v vojnem času umazali roke z krvjo naših najboljših ljudi in ki tudi po vojni niso našli poti, po katerih hodijo naše ljudstvo, niti niso izpremenili svoje miselnosti.

Politična vzgoja je velikanska stvar, je dejal pred kratkim maršal Tito študentom. Prav to pa so največkrat zanemarjale množične organizacije v naših okrajih. V letih po osvoboditvi, ko je bilo treba vložiti v obnovo porušene domovine ter v gospodarsko osamosvajanje države vse naše sile, smo zanemarjali političnega dela z mladino vseh zagovornih in organizacijskih zdaj pa je treba to odločno popraviti. Našo nebudnost in vrsto demokratskih svobod, ki si jih je priborilo naše ljudstvo, je reakcija vseh barv izkoristila, da bi potegnila za seboj mladino in jo vzgajala v duhovni revščini in zaostalosti srednjega veka. Mladina pa je tudi na nedeljski konferenci pokazala, da hoče z duhom, sapa naprej, da je revolucionarna, da je njen vzor lik Skočevca, ki se je boril in umiral v letih NOB za našo svobodo.

Delegati obeh okrajev so obširno govorili o posameznih dobrih in slabih mladinskih

VSE NAROČNIKE

ki so z zaostankom z naročnino za leto 1952 opozarjamo, da je z 31. marcem zapadla naročnina za I. tromesečje v znesku 100 din. Če želijo list nemoteno prejemati naprej, jih prosimo, da dolžno naročnino takoj nakažejo. Pravtako ponovno opozarjamo vse zaostankarje, da dolžne zneske čimprej nakažejo. Vsi opominski stroški grede izkjučno v breme nerednih plačnikov.

Uprava »Dolenjskega lista«.

aktivih, o različnih poizkusih reakcije, kako odtrgati mladino od mladinske organizacije, med katere šteje spovednica, prižnica, igra, žoge, zdravljenje ljudi, kupovanje bonbončkov otrokom in organiziranje izletov. Dobrodošla je tudi Marijina družba in cerkveno petje. Tako je n. pr. prišla na sektorsko mladinsko konferenco v Orehovem »delegacija« članice Marijine družbe z namenom, da bo razbila delo mladinske organizacije. Članice MD v Orehovi pravijo, da je mladinska organizacija prostovoljna organizacija in da lahko pride k njenemu delu vsakdo, ne glede na njegovo prepričanje. V globodu neorganizirani mladinci fizično napadajo organizirano mladino, ko se vrača s sestankov. V Suhli krajini se mladinske organizacije borijo z največjimi težavami. Zanimivo je, kako hitro so »obračunale« s svojo duhovno preteklostjo nekatere učiteljice IV. letnika v Novem mestu po zadnji konferenci prosvetnih delavcev. Hčerka nekega organizista je izjavila, da je »sedaj popolnoma na čistini« glede vere in menda sploh ne bo več hodila v cerkev. Takega revolucionarnega preloma od nje nihče ni zahteval, niti ga ne moremo pričakovati. Tem mladim ljudem je bilo na konferenci rečeno le to, da človek z ostalo miselnostjo ne more biti vzgojitelj mladine. Dvema idejama hkrati ni mogoče pripadati.

Precej je bila na konferenci povedanega o delu dobrih mladinskih aktivov. Med te šteje St. Rupert, ki je najboljši, pa aktiv v Jurki vasi, v Stročah, Uršnih selih, Dobin-dolu, Dol Toplicah, Straži in še drugi. Kritično so bile ocenjene tudi mlad. organizacije, ki ne kažejo potrebne delavnosti. Slabo vodstvo je imel aktiv v Gaberju, kjer so članarino zapili. Mlad. aktivna na Čatežu in St. Lovrencu menda spita, ker doslej nista pokazala pravega življenja. V novomeškem okraju je že zapazeno delo novozvoljenih občinskih komitejev mladine, ki bodo prav gotovo v delu mlad. organizacije s pomočjo Partije in Fronte več politično-vzgojnega dela.

V novi okrajni komite LMS je bilo izvoljenih 42 najboljših mladincev in mladink. Vzgoja in preobrazba ob odsej v obeh okrajih se bolj načrtna in doslednejša, kakor je bila. Porok za to je delo partijskih in frontnih organizacij, ki so posvetile prav te dni temu vprašanju potrebno pozornost. Mladina je najrevolucionarnjši del našega naroda in njegova bodočnost. Na nedeljski konferenci je potrjeno, da je naše znanje vanjo opravčeno. Jasno pa je tudi povedala, da naj umaknejo od nje roke vsi, ki nimajo čiste preteklosti in ne priznavajo pridobitev naše NOB.

Pr.

Franček Saje:

Belogardistični štajerski bataljon

žini proge, kjer bi se v potrebi vsak čas lahko zatekli pod italijansko okrilje. »V nedeljo, 19. julija, je ves čas deževalo. Mi smo bili na maršu in smo se ustavili na Jezeru, kjer smo zavzeli položaj.« si je o tej poti Joško Jakož zabeležil v svoj dnevnik. »Jaz sem šel v sosednjo vas in aretirati vaškega zaščitnika in dva iz Rodin. Drugi dan smo marširali naprej, prečkali progo (Trebnje—Mirna — op. S. F.) in se utaborili v Selih. Jaz sem šel v Veliko Loko... Vratajoč se proti logorju, ki je bil blizu vasi Sela, smo na poti srečali tri, ki so imeli bele trakove... Ko smo prišli v logor, so jih oni že opazili in šli v napad na vas (Sevnico pri Mirni — op. S. F.). Bilo je nekaj ranjenih in mrtvih. (Tu je 22. julija padel partizan Maks Šoster z Muhabera — op. S. F.). Popoldne smo se umaknili v logor in šli proti St. Jurju. Tam smo se utaborili in šli pogledat vas. Dobili smo štiri kante masti. Vzeli smo vse, ker so podpirali partizane.«

Priekova četa je belogardiste nekaj dni preganjala v okolici Mirne in St. Ruperta. Zasedanje pa je oteževalo, ker so se belogardisti še vedno izdajali za partizane in nosili na glavah partizanske triglave. Zaradi tega so partizani imeli nove spoznavne znake: bele trakove na levi ali desni roki, na kapi itd. Ti znaki so čisto povzročili še večje zmedo, ker so jih belogardisti hitro posnemali, mnogi partizani pa niso bili pravočasno obveščeni o spremembah. Kljub temu se je Štajerski bataljon kmalu naveličal neprestane

beganja. Zaslužil je tudi prihajajočo okrepitev svojim zasledovalcem. Zato je po štirinajstodnevni hajki 25. julija odhitel mimo Mokronoga po Lakiški dolini in naprej mimo Šmarjete ter se pri Kronovem partizanom izmuznil čez Krko. Prišel je na Mokro polje in se urno obrnil proti Novemu mestu, ker je v bližini začutil partizane. Zatekel se je v gozd pri Sv. Ani vzhodno od Novega mesta, kjer se je v zavetju nekaj minut oddaljnih italijanskih bunkerjev zopet oddahnil ter se začel utrjevati.

Popoldne istega dne so se kaplan Šinkar z dvema spremljevalcema odpravil v Novo mesto. Ko je Hajtnikova vdova 25. julija okoli 19. ure prišla v prošnjo zaradi prekopa svojega moža, je videla tri popotne osebe, vse zaprašene in umazane. Ko so me zagledali, so hitro smuknili v sobo vikarjač. Takrat se je kaplan Šinkar v kapljiu umaknil tudi pred bogoslovcem Leopoldom Povšetom, ki je kaplana Šinkarja in kanonika Keka prišel prosit za svojega brata Srečka Povšeta, partizanskega vodnika, katerega so belogardisti ubili že pri Mirni, kasneje pa svoj zločin naprtili partizanom. Čemu se je kaplan Šinkar, ki je na mestu belogardističnega imena Gorazd sedaj prevzel izmišljeni ime Radovan, pravzaprav mudil v Novem mestu, vzemo iz Jakoževih dnevnikov!

⁷³ Pismo Hajtnik Pije, Nazarje, 3. aprila 1949.

⁷⁴ Po pripovedovanju Leopolda Povšeta, vikarja namestnika v Svibnem pri Radečah. Glej: »Crne buke«, Ljubljana 1944, str. 154; 29. julij kot dan Povšetove smrti je očita pomota.

Radovan je šel zopet v Novo mesto k Italijanom radi prevoza ranjenec in je dosegel, da jih lahko prepeljemo v bolnico.⁷⁵ Ta dogovor je že naslednji dan dobil praktičen pomen, kakor je razvidno iz naslednjega italijanskega poročila:

»26. t. m. okrog 11. ure je partizanska patrola napadla belogardistično patrolo, ki je raziskovala gozd pri Blatnici (karta Novo mesto XP — CO). Z ročnimi bombami sta bila ranjena dva belogardista: Virgilij Leskovec, rojen v Pulju in stanujoč v Mirni peti, ter Jože Kotar. Oba sta bila sprejeta... v bolnico 54 (italijanska vojaška bolnica v novomeški gimnaziji — op. S. F.). Prvemu, ki je imel eno roko že pohabljeno, so drugo takoj amputirali...«⁷⁶

V dveh mesecih so se italijanski okupatorji prepirali, da bodo belogardisti iz Štajerskega bataljona res koristni in zvesti zavezniki v boju proti slovenskim partizanskim vojski in upornemu slovenskemu ljudstvu. Zato je kaplan Šinkar z belogardističnimi voditelji v Novem mestu 29. julija »dosegel, da so nam Italijani obljubili dati orožje, mi smo jim morali dati spisek fantov. In češ kak dan je Joško Jakož z veseljem pripisal v svoj dnevnik:

»Od Italijanov smo dobili 30 pušk in 2 mitraljeze, šotore in municijo. Napravili smo dobre strelske jake in je partizanski vdor v logor nemogoč. Imeli smo sestanek z maršalom (poveljnikom karabinjerske postaje — op. S. F.) iz Slatnika. Bil sem zraven in nas je zelo stregel.«⁷⁷

Belogardisti pa so italijanskim okupatorjem izročili naslednji seznam svojega moštva:

⁷⁵ Dokumenti III, Jakožev dnevnik, str. 30.

⁷⁶ Divizija »Isonzo«, fog. inf. 177, 27. julija 1942, N 08/420.

⁷⁷ Dokumenti III, str. 30.

⁷¹ Univ. prof. dr. Metod Mikuš, Italijanska ofanziva proti NOV Slovenije od 16. julia do 4. novembra 1942. godine. Vojno-istorijski glasnik, god. 1, br. 1, aprila 1950, str. 57, 58 in 60.

⁷² Dokumenti III, Jakožev dnevnik, str. 29 in 30.

IZ NAŠIH KRAJEV

PRELOM V KMETIJSKI ZADRUGI VELIKI GABER

Na nedavnem obnem zboru KZ Vel. Gaber smo slišali marsikaj, o čemer doslej ni bilo niti sledu. Najprej so razpravljali o delu trgovskega in lesnega odseka, ki sta imela nad 700 tisoč din čistega dobička, kar pomeni prelom v tej zadrugi, saj je imela do sedaj redno letno izgubo. Ta dobiček je po pravici zaslužen, saj so bili člani postreženi res kulturno in z raznovrstnim blagom, po gospodvih pa so posekali in prodali les, ki so ga lahko posekali brez škode. Upravni odbor je zasedal redno in ne samo enkrat na leto, kot stari, zato je bil sedaj povsem izpolnjen. V obnem zboru je bil sprejet sklep, da bo zadruga letos osnovala strojni odsek, za katerega bo nabavila traktor s pripadajočimi stroji. S tem bo pomagala članom zadrugi pri izboljšanju kmetijskega. Ustanovili bodo tudi plemenito postajo z rodovničnimi biki in merjasi ter mizarški odsek. Vse to bo še bolj pripomoglo k osamosvojitvi splošne KZ. Sklenili so tudi, da bodo deleže članov povišali na 1000 din. G. J.

DOL. PREKOPIA

Zalostna posledica polnočnice. 24. decembra lani so se vračali stiri fantalini od polnočnice. Pred Goltosovo hišo na Dolnji Prekopi so se ustavili in začeli metati kamenje v domačega psa. Ker je ta hudo lajal, je prišel skozi vrata pogledati kdo psu nagaja domači 12-letni Toneček. V trenutku, ko je pogledal skozi vrata, mu je priletek kamen v oko. Po dveh mesecih zdravljenja v ljubljanski bolnišnici so ugotovili, da bo fantek ostal brez očesa. To je toliko bolj tragično, ker je fantek enostranska sirota. Očeta so mu namreč leta 1943 ustrelili na domačem pragu.

Stari mladih nepridipravov, ki bodo seveda morali plačati odškodnino, bi bolje naredili, da bi jim izpraznili hišo na zadnji strani in jih pogonili spat, kakor da jih pušajo brez nadzorstva uganjati pobalinstva na cesti.

NOVO MESTO

Prve kazni za kršitve odlokov MLO. To pot ne bodo ostali odloki o javnem redu in miru ter snagi v mestu samo na papirju. Zaradi kršitve zadnjih odlokov, ki so jih potrdili tudi zbori volivcev, so bili kaznovani:

Delavec Feliks Grandovec, ker je razgrajal hišo in s tem motil ostale prebivalce. Kazen 400 din ali 2 dni zapora.

Franc Florjančič, mizar iz tovarne igrač, ker je ponoči ob 23. uri pel in vriskal skozi mesto. Kazen 100 din.

Simon Tomič, kmet, ker je pustil na cesti hlo in s tem oviral promet; 200 din globe ali 1 dan zapora.

Z enako kaznijo je bil kaznovan sekretar Ljanskega tehničnega inštituta, ki je poskrbel za odstranitev žaganja in odpadkov.

OGLAŠUJTE

V »DOLENJSKEM LISTU«

Okrajna konferenca LMS

V Črnomlju

Belokranjska mladina, vžaljena v LMS, je v nedeljo 30. marca t. l. zborovala v Črnomlju na konferenci po povabilu tudi zastopnike najboljših pionirskih odredov v Beli krajini. Na konferenci, ki jo je obiskal tudi delegat Centralnega komiteja LMS, so zavedni belokranjski mladinci podali obračun svojega političnega in kulturno-prosvetnega dela, ki je bilo v pretekli zimski sezoni prav lepo. Besi kratini pravilno usmerjeno in organizirano delo v raznih mladinskih organizacijah, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Na konferenci so bile podeljene prehodne zastavice naslednjim aktivom organizacije LMS: mladinski aktiv iz Gričevja je prejel prehodno zastavico kot najboljši aktiv v okraju za politično delo v mladinski organizaciji. Mladinski aktiv iz Adlešić je bil nagraden s prehodno zastavico za najboljšo kulturno-prosvetno dejavnost, mladinski aktiv iz Radovljice pa je bil odlikovan s prehodno zastavico kot najboljši za disciplinarno delo in čiščenje v izobraževalnem delu in v zvezi s strokovno usposobljenostjo vodil radoviški šolski upravitelji tov. Otmar Zorn in njegova žena Valerija, učiteljica na Radovljici.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Okrajna skupščina LMS v Črnomlju pa ni pozabila na naše najmlajše. Pohvalila je vrsto pionirskih organizacij, s prehodno zastavico pa so bili odlikovani pionirski odreda »Ljubu Serce« in »Mladje gimnazije v Podzemlju, ki so v letošnjem školskem letu pokazali največ uspehov z delom v raznih krožkih, kar je hkrati tudi priznanje podzemeljskega učitelstva, zlasti vodji pionirskega odreda tov. učitelju Stanetu Selanu, ki nudi pionirski organizaciji v pomoč. Pionirski učitelj, Dragica Čajnar, izjavila je, raz. gimnazije se je v svojem govoru obhvalila za splošno odlikovanje pionirskega odreda v Podzemlju, hkrati pa obljubila, da bodo podzemeljski pionirji s svojim nadaljnjim delom upravičili prejem zastavice.

Za prvič so kazni sicer nizke, za vsak nadaljnji prekršek pa bodo ostreje. Izrečene kazni bomo objavljali tudi v našem listu.

Pot za Krko je še urejena. Lani so razširili pot za Krko iz Pugnjevke ulice do Loke, kjer so zlasti veliko pomagali s prostovoljnimi delom upokojenci. Tudi oporni zidovi so bili sezidani že lani. Sedaj so postavili ob gredah stebre in napeli ograjo iz pletene žice, pot pa lepo posuli s premogovimi ugasi in je sedaj popolnoma gotova. Edino kar še moti, je iztok gnojnice nasproti hiše šte. 3 v Pugnjevki ulici, ki teče nekaj časa odprtim kanalom in povzroča smrad. Ograja bi tudi lepše izgledala, če bi bili vsi stebri enako visoki, kar se pa da še vedno napraviti. Lastniki gredije so sedaj dobili vsaj pošteno ograjo za svoje vrtičke, MLO pa je še vsakemu napravil vrata, česar prej nisi imeli. Potrebno bi bilo, da bi se iz opornika na opornik približali late pod žico, ker bi jo na ta način ohranili za dalj časa.

Pijane cene bi morda lahko imenovali cene vina v novomeških gostinlah. Znadje tedne so pokazale čudovito »prožnost«. Od 70 din za liter so poskočile na 80 din, pa tudi že na 90, čeprav so gostilne prodajale vino od mošta naprej vse do pred kratkim po 60 din za liter. Pri tej čudni podražitvi pa je še bolj čudno to, da piješ lahko v mnogih gostinskih obratih v Novem mestu »kršeno« vodo, ne pa drugo plačano vino! Hvaležno polje dela za sanitarno inspekcijo, ki bi v nekaterih gostinlah lahko ugotovila, kako »močna« je novomeška voda. Prosimo, da se kontrola vina izvede čimprej, o uspehih pa naj bi pristojni organ obvestil javnost, da se bomo slabih gostin lahko vsi izogibali! KJ.

GRČEVSKI PIONIRJI NAM PIŠEJO

Tudi nas je že obiskala pomlad in nas zvalila na sončne gribe, posejane z vinsko trto. Prvi pomladanski dan smo proslavili s pomladanskim tekom čez drn in strn, na katerem so sodelovali pionirji tretjega, četrtega, petega in šestega razreda. Prvi je bil Alojzij Zoran, ki je za nagrado prejel knjigo Iljina »Prirada in ljudje«, druga pa je bila Stefka Gačnik, ki je dobila knjigo »Zdravilna zelišča in gozdni sadeži«.

Pionirka iz Grčevja

S ČATEZA SE OGLAŠAJO

V Čatezu je imela kmetijska zadruga pred kratkim redni letni obni zbor, na katerem se je ugotovilo letnega dobička 130.000 dinarjev. Sklenili so organizirati oziroma poživiti delo drevesnice ter razširiti delo sadjarskega odseka.

Kulturno-umetniško društvo Čatez se pripravlja za nastop v igri »Svetojagorščak«. V 30. do 35. letnih obdobjih KUD v glavnem sodeluje v dramatičnih družini. Manj pa je zanimanja za knjižnico, kjer je mnogo zanimivih in poučnih knjig. Knjižnico bodo te dni preselili v Zadrugini dom, kjer je primerno uredila soba Marjanca Miklič, knjižničarka na Čatezu.

Na novo je organiziran pevski moški zbor, dobro pa je obiskani tudi pionirski pevski zbor.

Za primorsko ljudstvo so zbrali 4000 din. kmetje pa bodo darovali les in material. Z.

NOVICE IZ ČRNOMLJA

V Črnomlju je organizacija AFZ spet začela z dela kulturnih tečajev, ki ju obiskata 20 žena in dekleta iz Črnomlja in okolice. Razdeljene so na dve grupi. Tečaja sta vsak drugi dan, vodi pa ju tov. Tinka Pirnat.

27. aprila bodo v Tribučah pri Črnomlju odkrili spominsko ploščo v spomin ustanovitve XV. brigade obojnostno batalionov XV. brigade, ki je bila osnovana v Tribučah 16. septembra 1948. Ta plošča bo odkrita tudi v spomin na delovanje propagandne tiskarne NOV, ki je delala v času vojne 1944 leta. Na isti plošči bodo vklesana tudi imena osmih padlih borcev in osmih žrtve fašističnega terorja iz Tribuč. Spominsko ploščo postavljajo množične organizacije vasi Tribuč.

Kino Črnomelj je pri Izvršnem odboru OF Slovenije nabavil novo kinoaparatu za 500.000 dinarjev.

Elizabeta Plavec, gospodinja iz Dobliške gore št. 4, je nagovarjala svojega sina in nečaka, da sta v večernih urah skupno z njo vdrila v klet Ivana Čulina Dobliške gori, kjer so ukradli okrog 300 litrov vina, ki so ga odnašali na njen dom in pomešali z njenim vinom.

Nečak in sin Plavčeve sta ukradla decembra 1951 tudi kolo, ki je bilo last Ivana Beloka iz Kanfaričice pri Črnomlju.

Največ krivice za vse tatvine nosi Elizabeta Plavec. Vsi trije se bodo zagovarjali pred sodiščem. A. K.

O DELU MLADINSKE ORGANIZACIJE SEKTORJA STRAŽA

Na sektorju Straža je šest mladinskih aktivov, med katerimi je najboljši v Jurki vasi. Tu se mladinci izobražujejo v raznih klubih, gozdnih in gospodinskih tečajih in tako dalje. V ta aktiv je vključena skoraj vsa mladina, le malo je še takih, ki zapadajo pod vpliv posameznikov, češ da se na mladino.

trgovanje v letu 1951 boljši pogoji kot prejšnja leta, vendar lahko trdimo, da je čisti prebitok zadruga pred vsem posledica vestnejšega poslovanja sedanjih uslužbencev. Do netočnih navedb v navedenem članku o nagradah sedanjim uslužbencem v zadrugi je prišlo na podlagi površne izdane bilance bruto dohodka zadruga v letu 1951, ker je izkazovalo v resnici 200.000 din kot gibljivi del plače uslužbencev za dobo od 1. avgusta do 31. decembra. Tako bi bili ti zneski v resnici gibljivi del plače uslužbencev in ne nagrade. Ta letna bilanca je bila napravljena na podlagi netočnih navedb OZKZ, kar je bilo takoj nato ugotovljeno in denar ni bil izplačan. Počno izdelana letna bilanca, ki jo je pregledala tudi revizijska komisija Ministrstva za finance, izkazuje kot gibljivi del plače petih uslužbencev za pet mesecev le 50.217 din, kar je v resnici zakoniti delež soudeležbe uslužbencev pri čistem dobičku zadruga. Ta znesek bo upravni odbor zdaj razdelil med uslužbence po svoji uvidevnosti.

V letu 1951 je imela zadruga prometa v trgovini, odkupih in lesu okrog 24 milijonov dinarjev. To je za pogoje in prostore, v kakršnih se nahaja KZ, nad vse lep promet. Na letnem obnem zboru 9. marca so člani zadruga sprejeli sklep, da se zadrugi delež poviša na 500 din za člana z dvajsetkratnim jamstvom. Člani zadruga so tudi naročili novemu upravni odboru, da skribo za organizacijo novih pospeševalnih odsekov kot so sadjarski, živinorejski in strojni odsek. Med takojšnje naloge upravnega odbora spada tudi terjatev raznih dolgov iz prejšnjih let, ki znašajo nad 700.000 din. Na obnem zboru so tudi razpravljali o priključitvi kmetijske zadruga Sv. Stefan in Rače soto. KZ Sv. Stefan se priključuje takoj, KZ Rače soto pa šele takrat, ko bo razčiščeno prejšnje poslovanje te zadruga.

Upravni odbor je na svoji prvi seji že sklepal o ustanovitvi živinorejskega in strojnega ter poživiti sadjarskega odseka. Tako se mora tu urediti zadruga drevesnic, po možnosti pa še zadruga gostilna in mesarij.

Tako je resnično stanje kmetijske zadruga Trebnje. 349 članov ima pravico zahtevati, da se popolnoma razčisti njeno prejšnje poslovanje, obenem pa je njihova dolžnost, nuditi pomoč upravnemu odboru pri njegovem delu, uslužbenec v zadrugi pa stalno kontrolirati, da se stare napake ne bodo več ponovile.

Upravni odbor je na svoji prvi seji že sklepal o ustanovitvi živinorejskega in strojnega ter poživiti sadjarskega odseka. Tako se mora tu urediti zadruga drevesnic, po možnosti pa še zadruga gostilna in mesarij.

Tako je resnično stanje kmetijske zadruga Trebnje. 349 članov ima pravico zahtevati, da se popolnoma razčisti njeno prejšnje poslovanje, obenem pa je njihova dolžnost, nuditi pomoč upravnemu odboru pri njegovem delu, uslužbenec v zadrugi pa stalno kontrolirati, da se stare napake ne bodo več ponovile.

Upravni odbor je na svoji prvi seji že sklepal o ustanovitvi živinorejskega in strojnega ter poživiti sadjarskega odseka. Tako se mora tu urediti zadruga drevesnic, po možnosti pa še zadruga gostilna in mesarij.

Tako je resnično stanje kmetijske zadruga Trebnje. 349 članov ima pravico zahtevati, da se popolnoma razčisti njeno prejšnje poslovanje, obenem pa je njihova dolžnost, nuditi pomoč upravnemu odboru pri njegovem delu, uslužbenec v zadrugi pa stalno kontrolirati, da se stare napake ne bodo več ponovile.

Upravni odbor je na svoji prvi seji že sklepal o ustanovitvi živinorejskega in strojnega ter poživiti sadjarskega odseka. Tako se mora tu urediti zadruga drevesnic, po možnosti pa še zadruga gostilna in mesarij.

Tako je resnično stanje kmetijske zadruga Trebnje. 349 članov ima pravico zahtevati, da se popolnoma razčisti njeno prejšnje poslovanje, obenem pa je njihova dolžnost, nuditi pomoč upravnemu odboru pri njegovem delu, uslužbenec v zadrugi pa stalno kontrolirati, da se stare napake ne bodo več ponovile.

dinskih sestankih ne nauče nič dobrega. Naša mladina, ki je vključena v svojo organizacijo pa ve, da to klevetanje ni upravičeno, saj se ravno na mladinskih sestankih mladina nauči mnogo dobrega in se vzgaja v naprednem duhu za pošteno državljan. Tudi v obnovljenem mladinskem aktivu v Gor. Straži je vključena kmetka, delavska in nameštenska mladina. Tu so pokazali veliko zanimanja za kulturno-prosvetno delo, s katerim bodo takoj pričeli. Tudi za fizikalno obsejni komite kakor tudi ostale množične organizacije bodo morale pomagati aktivom, ki se niso dovolj vključili. Pri teh se pojavljajo še razne ovire in težkote, ki jih bo treba odpraviti, ker le na ta način lahko pričakujemo, da se bo življenje mladine tudi na tem sektorju bolj razvilo. A. F.

POŽIVITEV GASILSTVA NA STREKLJEVCU

Prostovoljno gasilno društvo na Strekljencu obstaja že od leta 1935. Se istega leta so gasilci s prostovoljnimi delom zgradili gasilni dom. Naslednje leto pa so kupili motorno brizgalno, nekoliko kasneje pa še voz. To je sicer lepo število, vendar je bilo v sezoni na tako velik okoliščini večje. Da bi tudi med prebivalstvom, ki je oddaljeno od vasi, povečali zanimanje za gasilstvo, so v nedeljo 24. marca priredili gasilske vaje na Gradniku. Pred pričetkom vaje je poveljnik gasilске čete Matija Beršič zbranim vasčanom izjavil, da se v svojem delu opira na vseh gasilcev. Vaja, za katero so postrojenci v vrstah pokazali, da so v slučaju potrebe pripravljeni pomagati, je prav dobro uspela v splošno zadovoljstvo vseh gledalcev. Uspeh se kaže tudi v tem, da se je vključilo med gasilce spet devet novih članov.

Podoben vaje bodo imeli tudi po drugih vaseh. Društvo ima v načrtu, da letos izvede za dobre gasilce tudi mladinski tečaj, ki bodo kasneje lahko zamenjali starejše člane. ek

V BRŠLINJU SO IZVOLILI NOV ODBOR ZB IN PODELILI ODLOKOVANJA

V lepo okrašen dvorani zadrugaške doma Bršlinju so se v sredo, 26. marca zbrali člani Zveze borovcev terena Bršlin na obni zbor svoje organizacije.

Poročilo o dosedanjem delu odbora je podal tajnik tov. Rudi Mraz, ki je podrobno razčlenil delo odbora in vsega članstva. Bršlin s svojo okolico, ki se lahko ponaša, da je med NOB, imelo veliko število borcev in aktivistov, ki so delovali v vseh vrstah ZB razmeroma še prav malo članov. Naposled je bilo pojmovanje nekaterih ljudi, ki so mislili, da spadajo v ZB samo ljudje, ki so aktivno sodelovali v NOV s puško v roki. Nešteto je bilo aktivistov, terencev, partizanskih mater, mladih kurirjev in drugih, ki so se svojim delom doprinesli k osvoboditvi ogromen delež. To je med drugim pojasnil predsednik delovnega predsedstva tov. Lado Kalčič.

Stari odbor je bil vse leto precej delaven, zlasti pa se je izkazal zadnji čas, ko je sprejel na organizacijo vse tiste ljudi, ki so za to imeli pogoje. Uspeh dela je razviden že iz tega, da se je število od prejšnjih 107 dvignilo na 137 članov.

Med udeleženci obnega zboru je bil tudi polkovnik tovariš Radko Perić, major Mirko Vujošević in še nekaj zastopnikov JLA. Po diskusiji in volitvah novega odbora in nadzornega odbora so bila podeljena nekaterim zaslužnim članom odlikovanja. —

Tajnik tovariš Mraz je prebral imena odlikovancev, major Vujošević pa je odločno razdelil vsakemu posamezniku. Odlikovanih je bilo 14 borcev in aktivistov: Ivana Pavlič, Ana Colarič, Franc Vovk, Anton Kump, Anton Zupančič, Jože Pavlič, Anton Colarič, Marija Vovk, Karolina Jazbinšek, Ivanka Kastelic, Anton Osepek, Vladimir Kirn, Jožeta Avbar in Mimi Vovk. Po izločitvi odlikovancev je major Vujošević čestital vsem odlikovancem, novi odbor pa je apeliral, naj bo tako delaven kot je bil prejšnji in naj poleg drugih nalog skrbi tudi za pravilno vzgojo naše mladine.

O pravilni vzgoji mladine je govoril tudi sekretar okrajnega odbora ZB Novo mesto tov. Avgust Moro in drugi govorniki. Vsi so poudarili nujnost odtegnitve udarne od protiljudske reakcionarne duhovščine, ki s svojimi nemoralnimi in zločinskimi deli slabo vpliva na mladino.

Ob zaključku je bilo sprejeto več sklepov, katere so navzoči člani sprejeli z odobravanjem. —

OBSEŽNI IN POTREBNI NAČRTI »PARTIZANA« V NOvem MESTU

OBSEŽNI in potrebni načrti »PARTIZANA« V NOvem MESTU

Ustanovni obni zbor društva za telesno vzgojo »Partizan« je bil zadnji četrtlet v polni dvorani bivšega Sokolskega doma. Poleg zastopnikov množičnih organizacij in oblasti so bili najštevilnejši zastopniki oficirji JLA. Odkar je bilo objavljeno pismo CK KPJ, je zanimanje za telesno vzgojo zelo poraslo.

V obširnem poročilu TD Partizan smo najprej izjavili, da sekretar društva ni prebral in rešil niti enega dopisa v letu 1951. Bilo pa je še nekaj takih nedelavnih odbojnikov, ki so obstajali samo na papirju in zato društvo ni moglo tako živeti, kakor bi lahko. Teledavno društvo je praznovalo pet

